

Például Kosztolányi

2019 január 17. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Például ?, igen.

Nem mindig volt ám arckép a magyar irodalom arcképcsarnokában, valamikor hús-vér emberként járt-kelt ? is. És mint ilyen, politizált.

Olvasom Arany Zsuzsanna róla szóló kiváló könyvében, hogy a Tanácsköztársaság bukása után jobbról és balról egyaránt támadták. A vörös bécsi emigráció úgy érezte, hogy a szabadk?m?ves és hajdan Károlyihoz felettebb közel álló Kosztolányi elárulta ?ket, hiszen az Új Nemzedék Pardon rovatában vitriolos írásokat közölt és szerkesztett a baloldali vircsaftról. Leírta szépen, pontosan – és persze nemcsak ?, hanem kollégái is –, hogy miféle örökséget hagytak hátra a népbiztosok, a gyilkos terroristák, a hazug sajtómunkások, az úgynevezett baloldali értelmiség, amely egy perc alatt elpucolt, és ma is elpucol ebb?l az országból, ha nem az ? ízlésük szerint alakulnak a dolgok. De jobbról is támadták Kosztolányit, nekirugaszkodott például Szabó Dezs?, aki maga is szépen együttm?ködött a bolsevik kultúrpolitikával, de azért kétkulacsosnak, zsidó zsoldban álló írónak ábrázolta íróársát.

Az indokok, amelyek Bangha Béla páter Új Nemzedékébe szám?zték Kosztolányit, talán nem is felderíthetetlenek. Sajnos a lehetséges indítékok közül nem mindent szemrevételeztek irodalomtörténészeink, üdít? kivétel ismét Arany Zsuzsanna, akinek egyetlen részlet sem került el a figyelmét. Az általa szállított életrajzi adatokat gondoljuk tovább, amikor – és ezzel már meg is érkezünk a jelenbe – azt állítjuk, hogy ha az embert?l elveszik a legfontosabbat, a hazáját, ha elszakítják t?le a családját, akkor elemi er?vel törnek fel benne a lényének, az egyéniségének legfontosabb sajátosságai. Akkor púder nélkül ott van el?ttünk az ember, akinek ha író a mestersége, ?szintén le fogja írni nekünk gondolatait, fájalmát.

Kosztolányi Dezs? nem pusztán szabadkai születés? volt, de prózairodalmának f? anyagát a kisvárosi létb?l, a messze t?nt gyermekorból, a bácskai tájból merítette. Fontos regényeinek (*Aranysárkány*, *Pacsirta*) kimondatlanul is Szabadka a helyszíne, novelláiban, még egyik-másik Esti Kornél-történetben is visszaköszön a „beteg, boros, bús, lomha Bácska”. Ezt a tájat, ezt a népet szakították el t?le, és vele a szül?i házat, rokonságát, apját, aki nem tudta és nem akarta az új államnyelven letenni vizsgáit, ezért inkább lemondott iskolaigazgatói állásáról. Amikor a szerb megszállás hírére meghallotta, felesége visszaemlékezése szerint Kosztolányi „napokig nem mozdul ki a házból, ég? arccal mered maga elé. Nem akarja hinni, nem akar belenyugodni. Kétségbeesve lázadozik. Fuldoklik a fájdalomtól. Ezekben a napokban új háborúról beszél, és azt mondja, abban ? is részt vesz.” Innen indul Kosztolányi Dezs? küzdelme a magyarságért. Addig csak játék az élet, kávéházi mulatság, adomagyártás, szexkörút a cimborákkal, étel-ital, pletyka, ami adódik. Trianonnal azonban teljesen átalakul valami benne. Az Új Nemzedéknél megírja kétségkívül nem a legjobb, de a legigazabb cikkeit, ha kell, még korábbi önmagával szemben is nemzeti álláspontra helyezkedik. Megszerkeszti a Vért? Magyarország cím? kötetet, amelyet a kormányzónak ajánl, és hosszan elbeszélget az ?t fogadó Horthy Miklóssal. Részt vesz az irredenta mozgalomban, és élete utolsó percéig a területek visszafoglalásának pártján áll, még akkor is, ha egy id? után a szomszéd népekkel szükséges kibékülés fontosságát is hangoztatja.

Bajban lesz magyarrá az ember. Amíg nincs tétje a nemzethez köt?désednek, olyan egyszer? minden. Ha azonban elvesztesz mindent, ha kiszorítanak a hazádból és a családodnak idegen katonák parancsolnak, a természetes kötelék, amely már addig is összekapcsolt honfitársaiddal, még er?sebbé válik.

Ma is akadnak, akik villás nyelvükkel rágalmak özönét zúdítják a messze távolból az itthon maradottakra. Elgondolkodom, mit tennének válsághelyzetben a még köztünk él? mai Göndör Ferencek és Gábor Andorok? Nem kétséges, hogy ugyanazt, amit kedves el?djeik: holnap Bécsben lennének. Már most készül?dnek, pedig semmi más nem történt, mint hogy nemzeti kormány vezeti Magyarországot. A helyzet annyiban kedvez?bb számukra, hogy senki nem fenyegeti ?ket, háborítatlanul hazudozhatnak, gy?lölködhetnek, hangulatot kelthetnek. És melleleg gy?lölik mindazokat, akikre szellemi hódoltságuk nem terjed ki, hiszen az ? világukban a közülük származó legutolsó alak is értékesebb, mint t?lünk a legkiválóbb. Ha nem hódolsz, ha felülkerekedik benned a magyarság, akkor úgy járhatsz, mint Kosztolányi. Akkor máig „kisiklász” és „vállalhatatlannak” nevezik majd azt az életszakaszodat, munkásságodat azt a részét, amikor félt? szeretettel, gondoskodással fordultál a hazád felé, és meg akartad óvni a tragédiától.

Legyünk ?szinték: kit érdekel? Kosztolányi Dezs? ma is Kosztolányi Dezs?, hibáival, tévedéseivel, erényeivel együtt a valaha született egyik legeredetibb magyar költ? és prózaíró. Közéleti példája is roppant fontos és tanulságos számunkra. Mindent a hazáért, mindent az igazságért: még akkor is, ha kellemetlen, ha nehéz és néha kilátástalan a küzdelem, még akkor is, ha az egzisztenciádat, a jöv?det teszed kockára. Erkölcsben nincs alku, a hazáért mindig bátran ki kell állnod.

Mint például Kosztolányi. Aki 1920-ban így vélekedett az akkori kultúrharcról, és akinek tanúságtétele – sajnos – ma is aktuális.

„A kultúra ténylegesen ma is a magyarságé, mely éhezik és le van rongyolódva s nem a hivatalt, hanem a hivatást, nem hasznot és szerepet, hanem a célt, a tudást, az igazságot és szépséget szereti, azé az arisztokratikus fajtáé, mely a szemléldést akarja, azé a »megváltott« kereszténységé, mely nem lohol tízszobás lakások és bankigazgatói milliók után s az életét szolgálatnak tekinti.”

Szentesi Zöldi László - www.888.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló
